

Inleiding. Onderstaande tabel is een overzicht van ingekomen reacties op de aanvullende conceptrapportage van Berenschot gedeeld op 26 oktober 2022 en besproken in de ambtelijke vooroverleg op 3 november 2022. Een aantal opmerkingen waren van eenzelfde aard en zijn samengevoegd. Voor leesbaarheid zijn er ook een aantal geredigeerd. Per onderwerp is gereageerd of en hoe deze zijn meegenomen in de definitieve versie van de aanvullende rapportage voor het bestuurlijk overleg van 15 november 2022.

Paginanummer (aanvullende rapportage)	Opmerking uit review	Reactie Berenschot & doorgevoerde wijziging
Algemeen – pagina's 2 t/m 5	<p>Het document is bedoeld voor fase 2 Oordeelsvorming door het bestuur. Met de gepresenteerde constatering en conclusies wordt de oordeelsvorming al ingevuld voordat het gesprek door het bestuur heeft plaatsgevonden (hiervan zijn ook enkele voorbeelden aangedragen, waaronder: blz. 2, punt 2: "<i>De ondernomen verkenning constateert dat dit niet kan.</i>"; blz. 4, in het geheel: "<i>De voor de hand liggende route: Wachten & hopen op een uitzondering in de Archiefwet... ..en anders per 1 juni 2023 automatisch laten indalen.</i>"; en blz. 5: "<i>Voorwaarden voor indaling</i>", met deze formulering wordt toegewerkt door Berenschot naar een voorgestelde conclusie).</p> <p>De vraag doet zich voor of deze rapportage nu oordeelsvormend of besluitvormend is bedoeld? Het is aan het bestuur om op basis van argumentatie zelf conclusies te trekken en daarmee een oordeel te vormen voor uitwerking van een van de scenario's. In dit document worden scenario 1 en 2 door Berenschot al op bladzijde 2 terzijde geschoven. Dit is niet in lijn met het BOB-model, graag zodanig aanpassen dat de drie scenario's op basis van argumenten afgewogen kunnen worden door het bestuur.</p>	<p>De aanpak van deze slides is doorgesproken met de bestuurders tijdens de voorbereidende overleggen. Hierin kwam onder andere het verzoek aan Berenschot om meer sturing in de vergaderingen. Een introducerende 'Stand van zaken'-pagina is nu toegevoegd aan de rapportage. Daarin wordt ook ruimte geboden om stil te staan bij de bevindingen van de verdiepende verkenning.</p> <p>Om meer recht te doen aan de nuance en dilemma's zijn op de overige pagina's van de aanvullende rapportage ook een aantal wijzigingen doorgevoerd. Zie hierover de onderstaande punten.</p> <p>Specifiek wat betreft de tekst op pagina 4 hebben is er een aanpassing gemaakt ter verduidelijking wat er werd bedoeld met "De voor de hand liggende route".</p>
Algemeen – inzake het verloop van de bestuursver- gadering	<p>Er moet in de vergadering aanstaande ruimte zijn om de bestuurders van gedachte te laten wisselen over het voorgenomen besluit, met daarbij ook het besef dat het nog even kan duren voordat OCW uit de GR treedt. Voorstel is om ruimte te bieden kort stil te staan bij het volgende: wat er sinds de vorige bestuursvergadering gebeurd; welke invloed dit heeft op de voorliggende oordeelsvorming; benoemen opdracht van RHC's aan Rob de Greef; en de stand van zaken van het lobby-traject</p>	<p>Dit is een terecht punt. Er is een 'Stand van zaken'-pagina aan de rapportage toegevoegd waardoor er ruimte wordt geboden om e.e.a. aan bod te laten komen.</p>

Paginanummer (aanvullende rapportage)	Opmerking uit review	Reactie Berenschot & doorgevoerde wijziging
Algemeen – inzake de toezicht functie	Het scenario IV brengt complicaties met zich mee waar het gaat om de uitoefening van het toezicht. We hebben hier aandacht voor gevraagd en zien dit niet terug in dit document. Er ontstaat namelijk de bestuurlijk zeer onwenselijke situatie waarin de provinciearchivaris moet gaan opereren vanuit de ambtelijke omgeving van de gemeente Utrecht, terwijl de provincie ook het interbestuurlijke toezicht uitoefent op het informatiebeheer van diezelfde gemeente.	<p>De archivaris is verantwoordelijk voor het beheer van het overgedragen archief en houdt toezicht op het niet-overgedragen archief. Hierover stelt de provinciearchivaris of de gemeentearchivaris een jaarverslag op dat naar gedeputeerde staten, respectievelijk B&W wordt gestuurd, die dit verslag betrekken bij de jaarlijkse verantwoording aan de volksvertegenwoordigende organen. Daarmee faciliteert de archivaris het horizontaal toezicht door de volksvertegenwoordigende organen. De provincie ziet erop toe dat de gemeente de archiefwettelijke taken goed uitvoeren. Dit is interbestuurlijk (verticaal) toezicht. Als de taken van HUA onverkort overgaan op de gemeente Utrecht, ontstaat de situatie dat de provinciearchivaris (in dienst van de gemeente namens de provincie) het horizontaal toezicht faciliteert en de provincie interbestuurlijk toezicht houdt op de uitvoering van de gemeentelijke achietaken.</p> <p>Het is duidelijk dat voor een gezaghebbende uitoefening van de toezichtstaak de precieze positionering van met name de provinciearchivaris in scenario IV een aandachtspunt is. Tegelijkertijd zijn er binnen het openbaar bestuur vergelijkbare verhoudingen die als inspiratie kunnen dienen. Een voorbeeld is de situatie dat er gemeentes in Nederland zijn die de gehele auditdienst (tevens een toezichthoudende functie) in het geheel geïntegreerd hebben in de eigen gemeentelijke organisatie. Iets vergelijkbaars is mogelijk ook een oplossing voor de positie van de archivaris. Echter is dit nog niet verder uitgewerkt, en zal dit één van de onderwerpen zijn die nadrukkelijk zal moeten worden besproken in de planfase van de indaling in scenario IV. Dat er nog sprake moet zijn van een planfase staat nu nadrukkelijk opgenomen in de verdiepende uitwerking van de scenario's, met daarbij ook een expliciete verwijzing naar de toezicht functie van de provinciearchivaris op pagina 11.</p>
Algemeen – Inzake autonomie	In het document wordt een aantal gesproken over autonomie van de organisatie en het verlies ervan. Het gebruik van dit woord geeft een verkeerd beeld omdat het niet als autonomie als zodanig gaat. Wij hebben eerder aandacht gevraagd voor de voortzetting van een goedwerkend RHC in het landelijk netwerk van archieven en het samenwerkingsverband van Utrechtse musea. En dat we ons volledig kunnen focussen op onze archieftaken en de digitale transformatie die we in deze beleidsperiode hebben ingezet.	Deze aanvulling op de tekst staat nu opgenomen in de rapportage op pagina's 11 en 13.
8	Bij scenario I ontbreken de mitigerende maatregelen. De rest van NL gaat wel op dit spoor door. Dit komt nu onevenwichtig over.	De rapportage richt zich op de verkenning van toekomstscenario's voor de samenwerking tussen de provincie Utrecht en gemeente Utrecht wat betreft de archieftaken.
8	Conform de huidige GR artikel 30 wordt de directeur nu al benoemd door het DB en daarmee is de geschetste situatie nu al de praktijk. Voor de archivaris kan naar vergelijkbare oplossing gezocht worden	De rapportage is hierop aangepast.

Pagina-nummer (aanvullende rapportage)	Opmerking uit review	Reactie Berenschot & doorgevoerde wijziging
8	<p>Het AB behoudt meerdere bevoegdheden om politieke en financiële controle uit te oefenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen van het meerjarenbeleidsplan • Vaststellen, van tevoren, van de begroting • Vaststellen van de kadernota • Zo vaak als wenselijk, bestuurlijke rapportages (de bekende bestuursrapportages) waarin de begroting kan worden bijgesteld • Vaststellen van de jaarstukken; de inhoud en de cijfers. <p>Dit alles conform de Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. En daarmee kan vrijwel dezelfde bestuurlijke grip (vooraf, tussentijds en toezicht) op de financiën en uitgaven worden gegarandeerd. Voor de zienswijze zal dan een mitigerende maatregel getroffen moeten worden met een goede uitleg naar raad en staten.</p>	<p>De Wgr stelt in artikel 57a tweede lid, onderdeel a, dat het algemeen bestuur in ieder geval niet de bevoegdheid tot het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening kan overdragen. Artikel 57a eerste lid stelt dat de het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur overige bevoegdheden van het algemeen bestuur kan overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.</p> <p>Bij toepassen van 'delegatie' dienen in dit scenario alle bevoegdheden van het AB – in zoverre mogelijk – bij het DB te worden belegd, daarbij gelet op de beperkingen uit de Wgr. Uit bovenstaande blijkt dat de enige twee bevoegdheden die overblijven (c.q. niet kunnen worden overgedragen aan het DB) het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening betreffen.</p> <p>Dit veronderstelt dat juist zaken die 'tussentijds' plaatsvinden - bijvoorbeeld de bestuurlijke rapportages waarmee de begroting kan worden bijgesteld – niet meer gangbaar zijn. Dit zou de indruk wekken dat er geen strikte rolscheiding wordt toegepast, waardoor de constructie een onrechtmatige vorm aan kan nemen in de ogen van de rechter. Vandaar dat er sprake is van verlies van tussentijdse grip vanuit het AB, en in het verlengde daarvan de gemeente en provincie.</p>
8	<p>De consequenties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verlies van bestuurlijke controle beperkt zich tot de zienswijze. Hier kan een mitigerende uitleg voor gegeven worden. • Verlies van tussentijdse financiële grip is dus niet aan de orde. • Voor de toepassing van rolscheiding en andere wijzigingen als gevolg van de nieuwe WGR worden voorbereid door de jurist Rob de Greef voor de gezamenlijke RHC's en OCW door middel van een conceptregeling nieuwe GR. 	<p>De tekst op pagina 8 m.b.t. de consequenties is aangepast. O.a. gelet ook op bovenstaande uitleg.</p> <p>Wat betreft de opdracht aan Rob de Greef is er ruimte om dit aan de orde te laten komen in de bestuursvergadering. Zie daarvoor ook bovenstaande punten.</p>
10	<p>In de titel Rijk toevoegen: Het uitgangspunt in dit hele onderzoek is dat het Rijk samenwerkingspartner blijft</p>	<p>Het Rijk treedt uit als deelnemer in, en eigenaar van, de gemeenschappelijke regeling. Aan Berenschot is gevraagd om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - te verkennen wat deze uitbreiding betekent voor de achterblijvende deelnemers van HUA; - de achterblijvende partijen te ondersteunen om samen tot besluitvorming te komen over de toekomst van de samenwerking. <p>In de vorige bestuursvergadering zijn scenario's I, II en IV gekozen voor een verdere uitwerking, met als één van de moverende redenen de archieven bij elkaar te houden en in aanmerking te komen voor de Specifieke Uitkering (SPUK) die het Rijk beschikbaar stelt via de Archiefwet 2021. Scenario's III en V -waarin het ontvangen van de SPUK niet mogelijk zou zijn- zijn niet gekozen als voorkeursscenario's voor verdere uitwerking. Dat het Rijk samenwerkingspartner blijft is niet het uitgangspunt van het onderzoek. Echter, doordat scenario's III en V niet tot de verkozen voorkeursscenario's voor verder uitwerking behoren wordt het belang van het behoud van de SPUK en het bij elkaar houden van de archieven wel onderschreven.</p>

Paginanummer (aanvullende rapportage)	Opmerking uit review	Reactie Berenschot & doorgevoerde wijziging
10	Bevindingen en conclusies PIJOFACH-memo: woorden als 'goed te realiseren' en 'zonder grote consequenties' zijn nog onvoldoende uitgewerkt om nu al zo te kwalificeren. Dit geldt ook voor het bedrag van € 100.000 voor schaalinflatie.	De kwalificerende termen zijn er nu uitgehaald. De inschatting van schaalinflatie is nu opgenomen onder financiële risico's van dit scenario.
10	Het woord 'weerstand' geeft een richting die nog niet aan de orde is. Wat hier wel genoemd kan worden is de impact op het personeel: Ziekteverzuim, angst voor gedwongen ontslagen en het risico dat goede medewerkers vertrekken.	'weerstand' is vervangen door 'de angst onder de medewerkers HUA wat betreft de gevolgen'
10	Bestuurlijk: De weging binnen gemeente en college heeft nog niet plaatsgevonden. Daarmee heeft de gemeente nog geen uitspraak gedaan over het nemen van verantwoordelijkheden. Hoe kan dit dan op 15 november al als uitgangspunt dienen voor de oordeelsvorming door het AB?	Dit proces werkt toe naar een principebesluit in het algemeen bestuur HUA wat betreft de voorkeursscenario's. Uiteindelijk dienen de gemeenteraad en provinciale staten zich hier ook over uit te spreken. Dit geldt tevens voor scenario I. De tekst is aangepast zodat er nu wordt gesproken over de 'weging binnen de gemeentelijke organisatie', waarvan m.n. in scenario IV sprake zal zijn.
11	Passage over synergie onder d): De aangedragen suggesties zijn in dit stadium nog niet aan de orde en vragen om verdere uitwerking in het totaalplaatje. Graag deze voorbeelden weglaten en benoemen dat synergie verankerd moet worden.	De aangedragen suggesties dienen als voorbeelden waaraan kan worden gedacht. Het is belangrijk dat (één of meerdere van) deze verder worden uitgewerkt, omdat er anders niet wordt voldaan aan de voorwaarde voor 'echte samenwerking' tussen de Gemeente en de Provincie. De tekst is aangepast. Opgenomen staat nu ook dat het uitwerken van deze synergie voor in de planfase van dit scenario zal zijn.
11	Zijn de juridische risico's in scenario IV hetzelfde als in scenario I?	Nee. De risico's zijn anders in de zin dat er alleen bij 'horizontale samenwerking' gesproken wordt over de 'open markt' als voorwaarde. De gezamenlijke taxatie van de juristen is dat er twee stromingen bestaan wat betreft de interpretatie van deze term 'open markt', daar waar de ene stroming overwegend aannemelijker is dan de andere. Echter, voor beide stromingen geldt dat de gezamenlijke taxatie van de juristen is dat aan zowel de interpretatie van de 1 ^e als 2 ^e stromingen wordt voldaan. Om dit te verduidelijken is de tekst op deze pagina hierop aangepast. In scenario I is er geen sprake van het begrip 'open markt', waardoor er sprake is van een ander risico en een andere redeneerlijn moet worden toegepast: 'delegatie'. De risico's daaromtrent staan uitgewerkt in de juridische memo, en de hoofdlijnen staan opgenomen op pagina 8 van de aanvullende rapportage.
11	Juridisch: ook bij dit scenario IV Centrumregeling zijn er mogelijk twee juridische risico's waar nog onvoldoende jurisprudentie voor bestaat. Er wordt gekozen voor stroming 1 als aannemelijk terwijl dit risico hetzelfde of vergelijkbaar is bij scenario 1. Bij scenario 1 is dit een zwaarwegend risico om dit af te wijzen. De conclusie kan dus niet zijn dat scenario 4 juridisch rechtmatig is.	Zie ook de uitleg hierboven. De tekst op deze pagina is hierop aangepast ter verduidelijking.
11	"De gedragen conclusie is dat aan de voorwaarden van 'horizontale samenwerking' wordt voldaan, waardoor scenario IV juridisch rechtmatig te organiseren is."; Dit kan niet worden geconcludeerd omdat in beide stromingen 1 en 2 sprake is van risico's waardoor niet met zekerheid is te zeggen welke juist is.	De betreffende conclusie is verwijderd om recht te doen aan een balans tussen scenario I en scenario IV. Zie verder ook de uitleg hierboven. De tekst op deze pagina is hierop aangepast ter verduidelijking.

Paginanummer (aanvullende rapportage)	Opmerking uit review	Reactie Berenschot & doorgevoerde wijziging
Algemeen – inzake juridische risico's	Onevenwichtig weergave van juridische risico's in scenario I en scenario IV: beide scenario's kennen juridische risico's. Maar beide moeten wel evenwichtig worden beschreven. Voor beide zijn mitigerende maatregelen mogelijk. En vervolgens is de vraag aan het bestuur wat de <i>risk-appetite</i> is op beide punten. De manier waarop de risico's nu worden gepresenteerd is in onbalans.	Zie ook de uitleg hierboven. Hiermee is getracht een balans in de weging te herstellen en te verduidelijken hoe de scenario's -juridisch bezien- verschillen. Om te benadrukken dat het aan het bestuur is wat betreft de <i>risk-appetite</i> is hierover inleidend (op pagina 8) opgenomen dat het uiteindelijk een weging is te maken door het algemeen bestuur.
12	<p>Op basis van bovenstaande leidt dit tot andere formuleringen andere wegingen/kleuren in het model.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij scenario 1 valt op dat bij de uitwerking van Financieel, Juridisch en Bestuurlijk steeds hetzelfde probleem wordt benoemd namelijk het juridische bestuurlijke risico. Die kunnen bij Juridisch en Bestuurlijk worden ondergebracht. Maar het is geen financieel probleem, want vaststellen is een bestuurlijke kwestie. 2. De financiële situatie bij scenario 1 blijft ongewijzigd. Daarmee is financieel 'Groen'. 3. Er zijn juridische risico's bij beide scenario's, dus moeten deze dezelfde kleur hebben. 4. Het 'Rood' bij Bestuurlijk scenario 1 is een te zware kwalificatie voor een situatie waarvoor mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden. Bovendien zijn hier geen aanwijzingen voor dat dit niet of zeer moeilijk te mitigeren is. 5. Financieel bij Scenario IV is veruit onvoldoende uitgewerkt om daar 'Groen' aan te kunnen geven. Er vindt geen enkele uitwerking plaats van frictiekosten en structurele kosten bij de inbedding van de overhead van HUA bij de gemeente. Nu wordt de indruk gewekt dat de structurele kosten zich beperken tot de schaalinflatie. De weging op dit onderdeel zal op zijn minst 'Oranje' moeten zijn en wellicht licht rood. 6. Zolang er geen weging door gemeente/college heeft plaatsgevonden kan er geen weging plaats vinden van dit onderdeel. Er is zelfs een risico dat dit 'Rood' wordt. 	<p>Wat betreft scenario I:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Financieel ontstaat er wel een risico doordat er tussentijds niet gestuurd kan worden op de financiën. Hierop was ten tijde van de eerdere rapportage nog geen zicht. In het verdiepende onderzoek kwam dit naar voren. Zie hiervoor ook de gegeven uitleg, hierboven. De kleur is op oranje gezet. - Bestuurlijk is de kleur nu aangepast naar lichtrood. Het betreft hier het in acht nemen van een strikte rolscheiding, wat onzes inziens lastig te bewerkstellingen zal zijn in de praktijk. Op het toepassen van deze strikte rolscheiding was ten tijde van de eerdere rapportage nog geen zicht, en kwam in het verdiepende onderzoek naar voren. <p>Wat betreft scenario IV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In beide scenario's zal er sprake zijn van incidentele kosten vanwege uittreding Rijk en tot stand komen van de nieuwe samenwerkingsrelatie. Bij scenario IV zal er aanvullend ook sprake zijn van schaalinflatie. In scenario IV is er echter geen sprake van een structureel verlies aan tussentijds sturing op de financiën. In de rapportage die is behandeld in de eerste bestuursvergadering was dit vlak oranje i.v.m. de risicoverdeling tussen gemeente en provincie, en in het aanvullende onderzoek is gebleken dat deze risico's te verdelen zullen zijn. Dit is aanvullend nu ook benoemd op p. 11 en 13. Alles overziend is financieel aangepast naar lichtgroen. <p>Wat betreft in algemene zin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De juridische risico's zijn anders in beide scenario's. Zie hiervoor bovenstaande punten.
13 & 14	Er staat nu Q4 2024. Moet dit Q4 2023 zijn?	Dit moest 2023 zijn. De tekst is hierop aangepast.
Overig	Graag consequent taalgebruik vanuit de vorige notities en nummering en presenteren van de scenario's. Dus 'indaling' vervangen door 'Centrumregeling'.	Centrumregeling is -juridisch bezien- een lastige term gebleken. Vandaar dat er in de verdiepende analyse wordt gesproken over indaling en 'horizontale samenwerking'.
Overig	Graag de foto's op de eerste 5 slides aanpassen met ander beeldmateriaal - [HUA stuurt deze na]	Het beeldmateriaal wordt verwerkt.